

Algoritmusok gyakorlat

6. hét, október 21.

6. gyakorlat

Az adatszerkezet adatok tárolására és szervezésére szolgáló módszer (konstrukció), amely lehetővé teszi a(z adatokhoz való) hatékony hozzáférést és (a) módosításokat.

Tanult absztrakt adatszerkezetek: lista, verem, sor, prioritás sor, kupac

6. gyakorlat

Leggyakoribb műveletek (H: adatok dinamikus halmaza, k: kulcsmező)

KERES(H,k)

BESZÚR(H,k) (Push)

TÖRÖL(H,k) (Pop)

MIN(H)

MAX(H)

ELŐZŐ(H,k)

KÖV(H,k)

6. gyakorlat

Adatszerkezet: absztrakt adatszerkezet konkrét megvalósítása.

- Egy programozási nyelven is lehet több megvalósítás,
- bizonyos műveletek hatékonyabbak,
- megfelelő absztrakt adatszerkezet megválasztása fontos az algoritmushoz,
- megfelelő adatszerkezet megválasztása kulcs az implementáció optimális futásidejéhez!

6. gyakorlat

Lista: az adatok lineáris sorrendben követik egymást. Egy kulcs többször is előfordulhat.

Példa: közvetlen elérésű tömb megvalósítás esetén mi a műveletigénye a keresésnek, törlésnek, beszúrásnak, i . elem kiolvasásának?

Átméretezés?

Láncolt listás megvalósításnál mik az előző műveletek igényei?

6. gyakorlat

Verem és sor: Olyan listák ahol a beszúrás és törlés csak meghatározott pozícióban történhet.

- Verem: legutoljára beszúrt elemet vehetjük csak ki (last-in, first-out = LIFO)
- Sor: legrégebbi elemet vehetjük csak ki (first-in, first-out = FIFO)

Prioritás sor: Kulcsok érkezésének sorrendje lényegtelen, mindig a maximális (minimális) elemet akarjuk kivenni

6. gyakorlat

Adott a 3; 6; 10; 8; 1; 9; 7 számsorozat, melyeket ebben a sorrendben tárolunk el. Adjuk meg milyen sorrendben vehetjük ki az elemeket verem, sor, prioritás sor esetén!

6. gyakorlat

Egy V veremben kezdetben egyetlen szám, az 1 van.
Utána n -szer végrehajtjuk a

Veremből (V, x)

$y := 2x;$

$z := 2x + 1;$

Verembe (V, y);

Verembe (V, z);

műveleteket. Mi lesz ezután a Veremből (V, x)
eredménye? Mi lesz az eredmény, ha sort
használunk verem helyett?

6. gyakorlat

Szimuláljunk veremmel sort!

6. gyakorlat

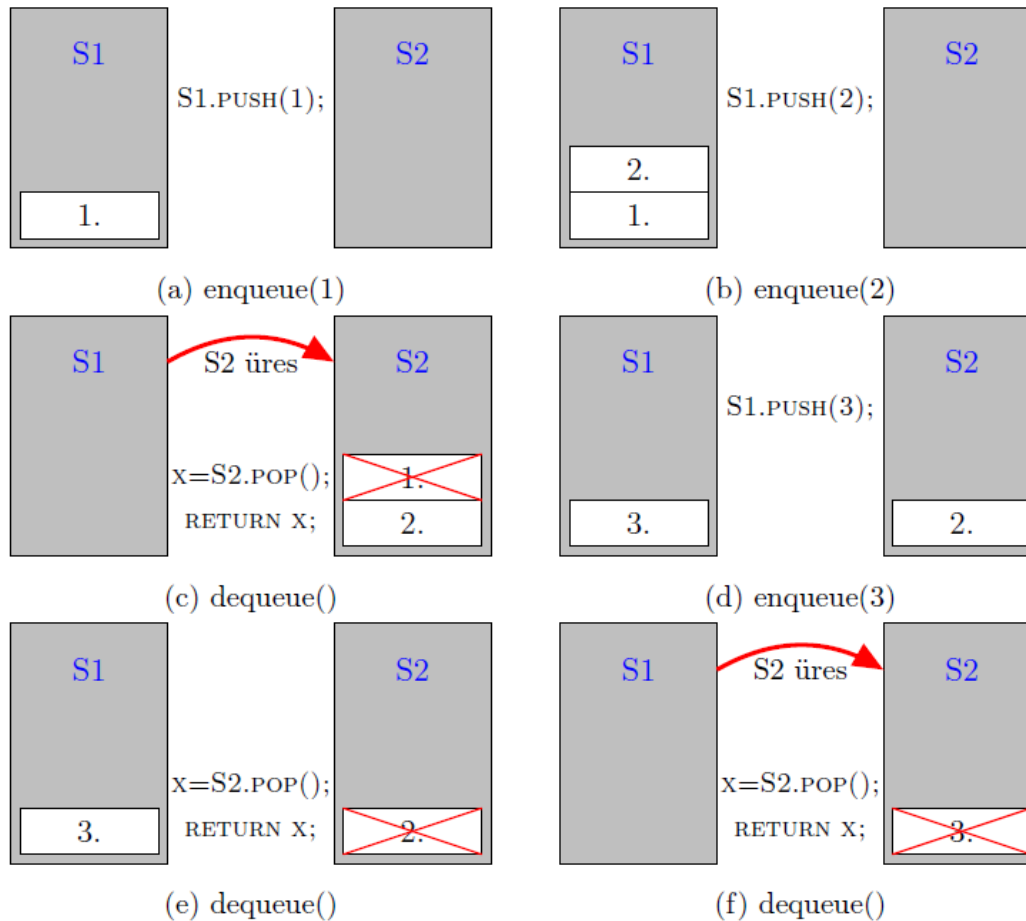
Elem hozzáadása a sorhoz (**Sorba** művelet):

A sor vége az első veremben van, az eleje pedig a második veremben fordított sorrendben. Ezért az első veremhez Verembe művelettel hozzáadjuk az elemet.

Elem eltávolítása a sorból (**Sorból** művelet):

1. Ha a második verem üres, pakoljuk át az összes elemet az elsőből.
2. Vegyük ki a második veremből az utoljára betett elemet (mivel az elemek fordított sorrendben vannak, éppen az első elem lesz). Ha üres dobjunk hibát.

6. gyakorlat

Példa az adatszerkezetre (forrás: Gelle Kitty: Algoritmusok és adatszerkezetek I. jegyzet)

6. gyakorlat

Hogyan valósítható meg két verem egyetlen $A[1 \dots n]$ tömbben úgy, hogy egyik verem sem csordul túl addig, amíg együttes elemszámuk nem haladja meg az n -et? A Verembe és Veremből műveletek végrehajtási ideje maradjon $O(1)$.

6. gyakorlat

// Kezdeti értékek beállítása, létrehozás

int n = 10;

int top1 = -1;

int top2 = size;

int arr[] = new int[n];

6. gyakorlat

```
// Verembe művelet az 1. veremre
void push1(int x)
{
    if (top1 < top2 - 1) {
        top1++;
        arr[top1] = x;
    }
    else {
        System.out.println(„Túlcsordulás");
        System.exit(1);
    }
}
```

```
// Verembe művelet az 2. veremre
void push2(int x)
{
    if (top1 < top2 - 1) {
        top2--;
        arr[top2] = x;
    }
    else {
        System.out.println(„Túlcsordulás");
        System.exit(1);
    }
}
```

6. gyakorlat

```
// Veremből művelet az 1. veremre
int pop1()
{
    if (top1 >= 0) {
        int x = arr[top1];
        top1--;
        return x;
    }
    else {
        System.out.println(„Alulcsordulás");
        System.exit(1);
    }
    return 0;
}
```

```
// Veremből művelet az 2. veremre
int pop2()
{
    if (top2 < size) {
        int x = arr[top2];
        top2++;
        return x;
    }
    else {
        System.out.println(„Alulcsordulás");
        System.exit(1);
    }
    return 0;
}
```

6. gyakorlat

Adjunk meg egy olyan verem adatszerkezetet, amely támogatja a push és pop művelet mellett a minimum lekérdezését is $O(1)$ időben és plusz $O(n)$ tárban!

6. gyakorlat

Két vermet használunk. Az egyikben tároljuk az összes elemet. A másik veremben csak a részvermek minimumát tároljuk.

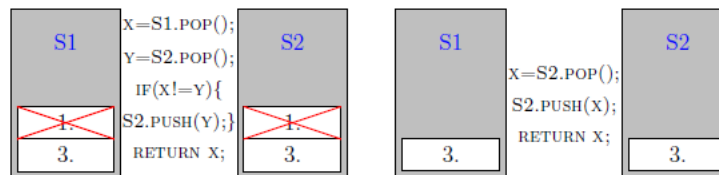
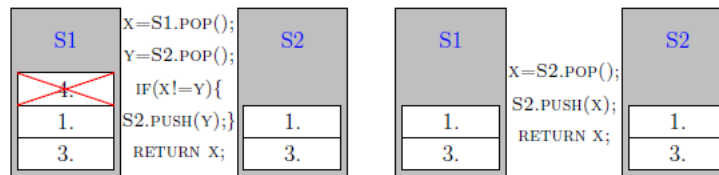
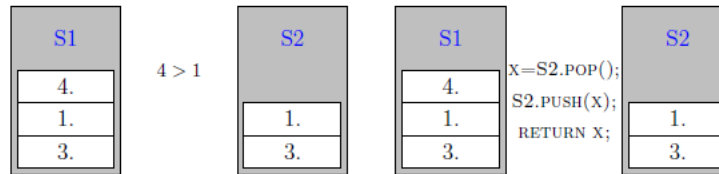
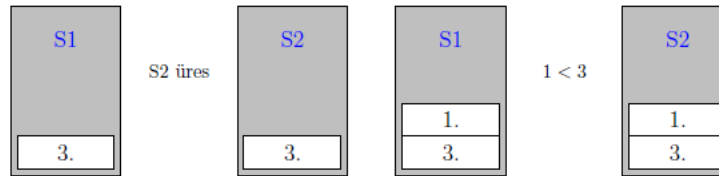
A műveletek:

Verembe: rakjuk be az elemet az első verembe. Ha a második verem üres oda is rakjuk be, különben nézzük meg, hogy kisebb vagy egyenlő-e, mint a tetején lévő elem. Ha igen, szintén rakjuk be.

Veremből: Vegyünk ki egy elemet az első veremből. Ha ez az elem megegyezik a minimumokat tároló verem tetején lévő elemmel, vegyük ki azt is.

Minimum: Adjuk vissza a minimumokat tároló verem tetején lévő elemet, de ne vegyük ki.

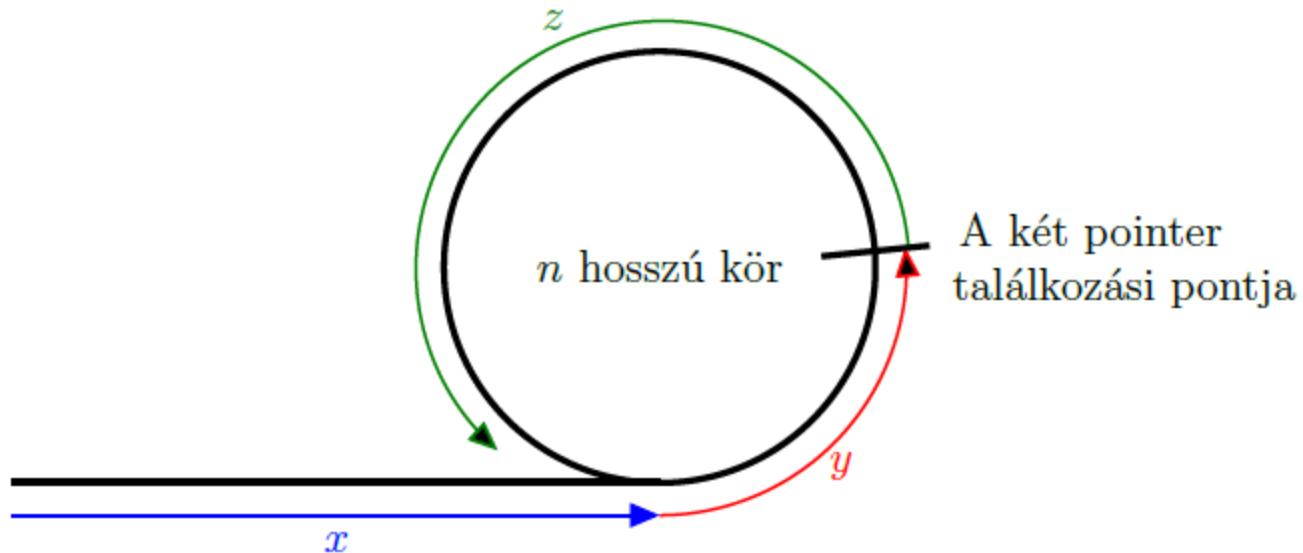
6. gyakorlat

Példa a működésre (forrás: Gelle Kitty: Algoritmusok és adatszerkezetek I. jegyzet)

6. gyakorlat

Hogyan tudjuk egy egyszeresen láncolt listában $O(n)$ időben és konstans tárban ellenőrizni, hogy van-e benne kör?

6. gyakorlat

A **kupac** egy *majdnem teljes bináris fa*, amelynek minden csúcsa legalább akkora, mint gyerekei → maximális elem a gyökérben van

Házi feladatok

Megvalósítás?

Műveletigények?

6. gyakorlat

Egy h magasságú kupacnak legalább (ill. legfeljebb) hány eleme van?

Hol helyezkedhet el a legkisebb elem a maximum-kupacban, ha minden elem különböző?

Maximum-kupac-e a 23, 17, 14, 6, 13, 10, 1, 5, 7, 12 sorozat?

6. gyakorlat

Hogyan működik a Kupacrendezés eljárás az
 $A = 5, 13, 2, 25, 7, 17, 20, 8, 4$ tömbön?

6. gyakorlat

- Magyarázatok, megoldások:
- Gelle Kitti: Algoritmusok és adatszerkezetek I. gyakorlati jegyzet.
- <http://www.inf.u-szeged.hu/~kgelle/sites/default/files/upload/alga-gyak-06.pdf>